Επίσημη Εφημερίδα
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

EL
Σειρά C

C/2025/1598

13.3.2025

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡΙΘ. S12

της 16ης Οκτωβρίου 2024

σχετικά με την επιστροφή των εξόδων υγειονομικής περίθαλψης που συνδέονται με τη μεταφορά ασθενών σε άλλο κράτος μέλος σε περίπτωση καταστροφών με μαζικές απώλειες

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ και για τη συμφωνία ΕΚ/Ελβετίας)

(C/2025/1598)

Η ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟ ΤΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη το άρθρο 72 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για τον συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλειας ([1]), βάσει του οποίου η Διοικητική Επιτροπή είναι αρμόδια για τον χειρισμό όλων των διοικητικών θεμάτων ή των θεμάτων ερμηνείας που απορρέουν από τις διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004 και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 987/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Σεπτεμβρίου 2009, για καθορισμό της διαδικασίας εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004 για τον συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλειας ([2]),

Έχοντας υπόψη το άρθρο 20 και το άρθρο 27 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004 σχετικά με τα ταξίδια με σκοπό τη λήψη παροχών σε είδος,

Έχοντας υπόψη το άρθρο 26 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 987/2009,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Όταν σημειώνεται μια μαζική καταστροφή σε ένα κράτος μέλος (όπως για παράδειγμα μεγάλες πυρκαγιές, χημικά/πυρηνικά ατυχήματα ή πανδημίες), η οποία έχει ως αποτέλεσμα τη μεταφορά ασθενών σε άλλο κράτος μέλος, δεν είναι πάντα σαφές ποιο κράτος μέλος είναι υπεύθυνο για την κάλυψη των δαπανών υγειονομικής περίθαλψης και βάσει ποιας νομικής βάσης.

(2) Πρακτικές δυσκολίες μπορεί να προκύψουν από το γεγονός ότι, σε περίπτωση καταστροφής με μαζικές απώλειες, περισσότερα από δύο κράτη μέλη μπορεί να εμπλέκονται, γεγονός που απαιτεί ενιαία νομική προσέγγιση στο θέμα αυτό.

(3) Σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ειδικότερα την απόφαση στην υπόθεση *Elchinov*, της 5ης Οκτωβρίου 2010 ([3])), η απαίτηση για προέγκριση δεν μπορεί να αποτρέψει την επιστροφή των δαπανών νοσοκομειακής περίθαλψης όταν πληρούνται άλλες προϋποθέσεις στο αρμόδιο κράτος μέλος. Ως εκ τούτου, η μεταφορά ασφαλισμένων σε κράτος μέλος διαφορετικό από το αρμόδιο κράτος μέλος, προκειμένου να λάβουν επείγουσα υγειονομική περίθαλψη ζωτικής σημασίας μετά από καταστροφή με μαζικές απώλειες, θα πρέπει να θεωρηθεί ότι εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 20 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004.

(4) Εάν το κράτος μέλος στο οποίο σημειώθηκε η καταστροφή με μαζικές απώλειες δεν έχει την ικανότητα να παράσχει τη ζωτικής σημασίας επείγουσα υγειονομική περίθαλψη στους τραυματίες/ασθενείς, η ανάγκη μεταφοράς τους σε άλλο κράτος μέλος αποδεικνύει ότι η εν λόγω υγειονομική περίθαλψη δεν θα μπορούσε να παρασχεθεί εντός χρονικού διαστήματος ιατρικά αιτιολογημένου, όπως απαιτείται στο άρθρο 20 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004.

(5) Στις ειδικές περιστάσεις των καταστροφών με μαζικές απώλειες, συχνά είναι πολύ δύσκολο να τηρηθεί το χρονικό διάστημα που προβλέπεται στο άρθρο 20 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004 και να ζητηθεί προέγκριση για τη λήψη υγειονομικής περίθαλψης σε άλλο κράτος μέλος.

(6) Η απόφαση μεταφοράς ασθενών σε άλλο κράτος μέλος μετά από καταστροφές με μαζικές απώλειες είναι αποτέλεσμα ιατρικής αξιολόγησης που διενεργείται από πάροχο υγειονομικής περίθαλψης στο κράτος μέλος στο οποίο συνέβη η καταστροφή. Επειδή θα ήταν πολύ δύσκολη η απόπειρα να δοθεί πλήρης κατάλογος όλων των πιθανών καταστροφών με μαζικές απώλειες, στην προκειμένη περίπτωση θα πρέπει να προτιμηθεί μια κατά περίπτωση προσέγγιση.

([1]) ΕΕ L 166 της 30.4.2004, σ. 1.
([2]) ΕΕ L 284 της 30.10.2009, σ. 1.
([3]) Υπόθεση C-173/09, *Elchinov*, απόφαση της 5ης Οκτωβρίου 2010.

(7) Στις ειδικές περιστάσεις των καταστροφών με μαζικές απώλειες, η μεταφορά προς και από το κράτος μέλος θεραπείας (όπου ο/η ασθενής μεταφέρεται επειδή η επείγουσα υγειονομική περίθαλψη ζωτικής σημασίας δεν είναι διαθέσιμη «εντός χρονικού διαστήματος ιατρικά αιτιολογημένου»), είναι συνυφασμένη με την ίδια τη θεραπεία. Το αρμόδιο κράτος μέλος, ακόμη και αν δεν προβλέπει την επιστροφή των εξόδων ταξιδίου και διαμονής, μπορεί κατ' εξαίρεση να αποφασίσει την κάλυψή τους.

(8) Σε περίπτωση καταστροφής με μαζικές απώλειες όταν απαιτείται η μεταφορά ασθενών σε άλλο κράτος μέλος, το Κέντρο Συντονισμού Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών (ΚΣΑΕΑ) παρέχει υπηρεσία 24/7 που μπορεί να συντονίσει και να συγχρηματοδοτήσει την αναγκαία ιατρική μεταφορά. Όταν τα κράτη μέλη ζητήσουν τέτοια συνδρομή, το ΚΣΑΕΑ θα ενεργοποιήσει τον μηχανισμό πολιτικής προστασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης σύμφωνα με τις συνήθεις διαδικασίες ([4]).

(9) Οι κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την παρακολούθηση και/ή τη συνέχιση της θεραπείας μετά τη μεταφορά των ασθενών στην πατρίδα τους, στο κράτος μέλος διαμονής ή στο αρμόδιο κράτος μέλος (π.χ. ανταλλαγή ιατρικών εκθέσεων, αναγνώριση των συνταγών κ.λπ.) θα μπορούσαν να διευκολύνουν τον χειρισμό τέτοιων περιπτώσεων μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων κρατών μελών.

Ενεργώντας σύμφωνα με τους όρους που προβλέπει το άρθρο 71 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004,

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ:

1. Η παρούσα απόφαση ορίζει τους κανόνες σχετικά με την επιστροφή των εξόδων υγειονομικής περίθαλψης που συνδέονται με τη μεταφορά ασθενών σε άλλο κράτος μέλος σε περίπτωση καταστροφών με μαζικές απώλειες.

2. Οι παροχές σε είδος που χορηγούνται σε τραυματίες/ασθενείς οι οποίοι/-ες είναι ασφαλισμένοι/-ες σε ένα κράτος μέλος και μεταφέρονται σε κράτος μέλος διαφορετικό από το αρμόδιο κράτος μέλος ή το κράτος μέλος κατοικίας (όπου είναι εγγεγραμμένοι με έγγραφο S1 ή SED S072) μετά από καταστροφή με μαζικές απώλειες, εμπίπτουν στο άρθρο 20 και το άρθρο 27 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004.

3. Σε περίπτωση καταστροφής με μαζικές απώλειες, το αρμόδιο κράτος μέλος εκδίδει εκ των υστέρων έγκριση S2 σύμφωνα με το άρθρο 20 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004, ώστε το κόστος των παροχών σε είδος που χορηγούνται στο κράτος μέλος θεραπείας (στο οποίο ο ασθενής μεταφέρεται, αλλά δεν είναι ασφαλισμένος ή καταχωρισμένος με έγγραφο S1 ή SED S072) να καλυφθεί από το αρμόδιο κράτος μέλος.

4. Αν μια καταστροφή με μαζικές απώλειες συμβεί στο κράτος μέλος κατοικίας (όπου ο ασθενής είναι εγγεγραμμένος με έγγραφο S1 ή SED S072) και ο ασθενής μεταφερθεί σε κράτος μέλος διαφορετικό από το αρμόδιο κράτος μέλος, το κράτος μέλος κατοικίας εκδίδει εκ των υστέρων έγκριση S2 σύμφωνα με το άρθρο 26 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 987/2009, έτσι ώστε το κόστος των παροχών σε είδος που χορηγούνται στο κράτος μέλος θεραπείας (όπου ο ασθενής μεταφέρεται, αλλά δεν είναι ασφαλισμένος ή καταχωρισμένος με έγγραφο S1 ή SED S072) να καλυφθεί από το αρμόδιο κράτος μέλος, λαμβανομένων υπόψη του άρθρου 20 παράγραφος 4 και του άρθρου 27 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004.

5. Η έγκριση S2 που εκδίδεται εκ των υστέρων σύμφωνα με τις παραγράφους 3 ή 4 περιέχει σαφή ένδειξη ότι σχετίζεται με επείγουσα υγειονομική περίθαλψη ζωτικής σημασίας για ασθενή που μεταφέρεται σε άλλο κράτος μέλος σε σχέση με καταστροφή με μαζικές απώλειες.

6. Τα κράτη μέλη τάσσονται υπέρ μιας αξιολόγησης κατά περίπτωση, ενώ παράλληλα αποφασίζουν αν μια κατάσταση αποτελεί καταστροφή με μαζικές απώλειες ή όχι.

Στο παράρτημα παρατίθεται μη εξαντλητικός κατάλογος των καταστάσεων που μπορούν να θεωρηθούν ως «καταστροφές με μαζικές απώλειες».

([4]) https://civil-protection-humanitarian-aid.ec.europa.eu/what/civil-protection/eu-civil-protection-mechanism_el.

7. Σύμφωνα με το άρθρο 26 παράγραφος 8 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 987/2009, όταν η εθνική νομοθεσία του αρμόδιου κράτους μέλους προβλέπει την επιστροφή των εξόδων ταξιδίου και διαμονής που είναι άρρηκτα συνδεδεμένα με τη θεραπεία του ασφαλισμένου, τα έξοδα μεταφοράς προς και από το κράτος μέλος θεραπείας (μεταξύ άλλων από το κράτος μέλος θεραπείας προς το κράτος μέλος κατοικίας), σε περίπτωση μεταφοράς ασθενών μετά από καταστροφή με μαζικές απώλειες, βαρύνουν το αρμόδιο κράτος μέλος που εξέδωσε το έγγραφο S2 (ή για λογαριασμό του οποίου εκδόθηκε το έγγραφο S2 από το κράτος μέλος διαμονής σύμφωνα με το άρθρο 26 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 987/2009).

   Ωστόσο, το αρμόδιο κράτος μέλος μπορεί —δεδομένων των εξαιρετικών περιστάσεων— να αποφασίσει να επιστρέψει τα έξοδα μεταφοράς και άλλα συναφή έξοδα, ακόμη και αν αυτό δεν προβλέπεται από την εθνική του νομοθεσία.

8. Η παρούσα απόφαση δεν θίγει τις διμερείς συμφωνίες μεταξύ κρατών μελών σχετικά με τη διασυνοριακή υγειονομική περίθαλψη.

9. Η παρούσα απόφαση δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Εφαρμόζεται από την πρώτη ημέρα του δεύτερου μήνα μετά τη δημοσίευσή της.

Η πρόεδρος της Διοικητικής Επιτροπής
Ildikó Pákozdi

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Μη εξαντλητικά παραδείγματα μαζικών καταστροφών:

— μεγάλη πυρκαγιά

— σοβαρό (αεροπορικό, οδικό ή θαλάσσιο) ατύχημα στον τομέα των μεταφορών

— χημικό ατύχημα

— πυρηνικό ατύχημα

— πανδημία

— σεισμός

— πλημμύρα

— βομβιστική επίθεση

— χιονοστιβάδα